

ȘTIINȚE ECONOMICE

BANCA COMERCIALĂ: PRINCIPII DE ORGANIZARE ȘI DE GESTIUNE EFICIENTĂ

Daniela BOICO, Facultatea Științe Economice

The actuality of the research theme is also determined by the commercial banks' requirements to increase the bank performance indicators. In the present paper we have proposed to specify the activities of commercial banks in the Republic of Moldova, the trends of development and the search for new ways of making the business more efficient by which banks can achieve higher stability by maintaining an acceptable and properly managed risk.

In the context of the actuality of the theme, the aim of the paper was formulated in studying the role and the appearance of commercial banks in the world and on the current territory of the Republic of Moldova, the analysis of the regulatory framework governing the activity of the commercial bank in the Republic of Moldova, as well as the analysis of the banking activity through the activity of "Victoriabank" S.A.

Conform scopului și sarcinilor preconizate în lucrare este argumentată actualitatea, necesitatea și gradul de studiere a temei de cercetare; este formulat scopul și sarcinile cercetării, precum și domeniul de cercetare. În sistemul bancar, activitatea bancară se bazează pe relațiile de piață și reprezintă unul din cele mai importante sectoare economice ale unui stat. Procesul mecanismelor de piață determină transformări considerabile în toate domeniile de activitate, inclusiv în sfera bancară, influențând amplu demararea performanțelor din orice structură socială a unei comunități umane, mai ales dacă e în proces de tranziție – situația actuală a societății din Republica Moldova. Restructurarea și dezvoltarea sistemului bancar sunt puternic influențate de posibilitățile oferite de diversitatea produselor inovative. Necesitatea obiectivă de implementare a inovațiilor bancare este asigurată de faptul că acestea constituie mecanismul principal de menținere a competitivității activității bancare fiind în concordanță cu procesele care decurg pe piață.

Actualitatea temei de cercetare este determinată și de cerințele băncilor comerciale privind creșterea indicatorilor de performanță

bancară. Acest rezultat poate fi obținut prin implementarea inovațiilor în activitatea bancară, deoarece reprezintă una din activitățile de bază generatoare de venit, precum și pe gestiunea riscurilor.

În continuare este prezentată apariția băncilor comerciale, sunt prezentate funcțiile și rolul acestora. În mecanismul de funcționare al sistemului financiar al statului, un rol important revine băncilor **comerciale**. Scopul băncilor fiind de a asigura circulația continuă a capitalului și a banilor, creditarea întreprinderilor, a statului și a populației, crearea condițiilor favorabile pentru creșterea economică.

Conceptul „bancă comercială” a apărut la etapa inițială de dezvoltare a activității bancare, când băncile sprijineau preponderent comerțul, schimbul de mărfuri și plățile. Principali clienți ai băncilor comerciale în momentul respectiv erau „comercianții”, de unde provine și noțiunea de „bancă comercială”.

Este efectuată analiza organizării, principiilor de funcționare și a indicatorilor activității economico-financiare a băncii, produselor și serviciilor băncii. BC „Victoriabank” S.A. activează actualmente pe piața serviciilor bancare în baza licenței nr. 004479 seria A MMII, eliberată de BNM la 26 mai 2014. Totodată, banca are dreptul de a desfășura serviciile și activități de investiții în temeiul prevederilor art. 35 alin (1) lit. c) din Legea nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital, în baza Licenței seria CNPF cu nr. 000820 din 13 martie 2015.

La situația din 01.01.2017 capitalul social al băncii se constituia din 25.000.091 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei, ce se aflau în posesia a 233 de acționari; în proporție de 69,12% acțiunile erau în posesia persoanelor juridice, 22,98% – la persoane fizice.

Vorbind de gestiunea riscurilor și factorii de succes ai activității bancare prezentăm situația privind managementul riscurilor și minimizarea acestora ca factor al gestiunii eficiente în sistemul BC „Victoriabank” S.A. Administrarea riscurilor bancare constituie o componentă importantă a strategiei BC „Victoriabank” S.A. de obținere a unui nivel scontat al profitului cu menținerea unei expuneri la risc acceptabilă.

Minimizarea riscurilor suportate de bancă contribuie la minimizarea pierderilor înregistrate de aceasta și maximizarea performanțelor băncii. BC „Victoriabank” S.A. are o politică de dirijare a riscului ratei dobânzii adaptată la condițiile ei individuale.

Pentru asigurarea unei dirijări eficiente a riscului ratei dobânzii, politica conține elemente fundamentale cum ar fi supravegherea adecvată din partea consiliului băncii și organului executiv, precum și un proces complex de dirijare a riscului care stabilește eficient, evaluează și supraveghează riscul.

În **Concluzii și recomandări** sunt conturate concluziile și sunt menționate propuneri de eficientizare a activității băncilor din Republica Moldova.

1. Pentru a-și realiza rolul important în economie, băncile se conduc în activitatea lor de un șir de principii: a) liberalism în decizie; b) toate relațiile cu clienții sunt formate pe baza relațiilor de piață; c) activitatea băncilor trebuie să fie încadrată strict în limitele impuse de legislația statului pe teritoriul căruia activează; d) autofinanțarea ș.a.

2. Prin specificul lor băncile, spre deosebire de alte organizații, utilizează într-o măsură mare banii clienților, ceea ce face necesară existența unor reglementări ferme de prudență bancară.

3. În pofida tendințelor macroeconomice negative, sistemul bancar rămâne suficient de capitalizat și stabil, grație nivelului înalt de lichiditate și suficienței capitalului ponderat la risc. Creditele neperformante au o pondere destul de mare în sistemul bancar.

4. Continuarea înrăutățirii portofoliilor bancare, în paralel cu aversiunea băncilor față de risc, ar putea submina și nivelul de profitabilitate din sistemul bancar în viitor.

5. Sursele de risc și de vulnerabilitate la care sunt supuse instituțiile financiare sunt:

- Pierderea de ritm a economiei, care face mai dificilă rambursarea creditelor de către întreprinderi sau de către populație, băncile înregistrând în acest fel pierderi.

- Ineficiența alocativă (băncile creditează anumite sectoare ale economiei în detrimentul altora) și gradul ridicat de concentrare sectorială a creditelor denotă Creșterea vulnerabilității sistemului bancar.

6. Referitor la activitatea BC „Victoriabank” SA putem concluziona că desfășoară o activitate eficientă, dispune de o politică de management al riscurilor, are o strategie a politicii inovaționale, fapt care o poziționează la moment pe poziția a treia în clasamentul băncilor din Republica Moldova.

7. Cu toate acestea, asistăm la o cedare a poziției în ceea ce

privește ponderea creditelor neperformante, care se află în creștere față de perioadele precedente. De asemenea, este necesară și o activizare a serviciilor inovaționale în cadrul băncii, factor care ar contribui la eficientizarea activității acesteia.

Bibliografie:

1. Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21.07.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.1/2 din 01.01.1996.
2. Legea nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 193-197 din 14.09.2013.
3. Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.269 din 26.10.2001. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.130/310 din 14.12.2001.
4. Site-ul oficial al BC „Victoriabank” SA, <http://www.victoriabank.md/>.